

Ostaszów, dnia 20.07.2026 r.

Waldemar Kudła
Przewodniczący Zespołu ds. Pszczelarstwa
przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi
wraz z Reprezentantami Ogólnokrajowych Organizacji Pszczelarskich
Kontakt: zespol@zwiazekpszczelarski.pl
[tel.604234543](tel:604234543)

**Szanowny Pan
Stefan Krajewski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa**

Do wiadomości:

**Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt
ul. Sokołowska 2
01-142 Warszawa**

WNIOSEK

o podjęcie pilnych działań legislacyjnych w zakresie ochrony rodzimego dorobku hodowlanego pszczoły miodnej (*Apis mellifera*), wprowadzenia systemowych kontroli, zaostrożenia sankcji karnych oraz uznania hybryd obcych ras za Inwazyjne Gatunki Obce (IGO)

Działając w imieniu Zespołu ds. Pszczelarstwa przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także reprezentując kluczowe, ogólnokrajowe organizacje pszczelarskie dbające o stabilność sektora, tj.:

- **Polski Związek Pszczelarski**
- **Stowarzyszenie Hodowców Matek Pszczelich**
- **Stowarzyszenie Pszczelarzy Zawodowych**
- **Stowarzyszenie Pszczelarzy Polskich POLANKA**
- **oraz inne zrzeszone podmioty sektora pszczelarskiego,**

zwracamy się z formalnym i pilnym wnioskiem o Pana Ministra jako wnioskodawcy legislacyjnego o podjęcie prac legislacyjnych nad systemową nowelizacją *Ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich* (Dz.U. 2021 poz. 36) Ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich oraz przepisów komplementarnych w zakresie bioasekuracji i ochrony środowiska.

Wnosimy o wprowadzenie restrykcyjnych regulacji prawnych, które dopuszczają do legalnej hodowli, rozrodu oraz obrotu handlowego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie:

1. Podgatunki pszczoł rodzimych, tj. pszczołę kraińską (*Apis mellifera carnica*) oraz pszczołę środkowoeuropejską (*Apis mellifera mellifera*)
2. Pozostałe podgatunki i linie pszczoł, dla których w momencie wejścia w życie przepisów realizowane są oficjalne, zatwierdzone programy hodowlane – wyłącznie do czasu zakończenia tych programów.

UZASADNIENIE

Obecnie obowiązujące przepisy prawa nie zapewniają skutecznej ochrony krajowej populacji pszczoł przed niekontrolowanym napływem obcego materiału genetycznego. Skala nielegalnego importu matek pszczelich, ich nieautoryzowana reprodukcja oraz masowe rozprowadzanie w kraju przybrały rozmiary zagrażające stabilności rodzimego pszczelarstwa. Proceder ten stał się masowy i ze względu na brak narzędzi prawnych, kontrolnych oraz dotkliwych kar jest obecnie niemożliwy do opanowania przy użyciu dotychczasowych metod.

Głównym problemem jest masowe, niekontrolowane wprowadzanie do środowiska pszczoł linii *Buckfast* oraz innych obcych hybryd posiadających domieszki genetyczne ras afrykańskich (*Apis mellifera monticola*, *Apis mellifera sahariensis*, *Apis mellifera capensis*). Obecność tych genów niesie za sobą wysokie ryzyko nieprzewidywalnych zmian behawioralnych w kolejnych pokoleniach, w tym drastycznego wzrostu agresywności, stanowiąc bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt.

Specyfika biologiczna rozrodu pszczoł (loty trutni na odległość przekraczającą 10 km) powoduje, że wprowadzanie obcych ras i hybryd na danym terenie przekłada się na natychmiastowe i przymusowe zanieczyszczenie puli genetycznej okolicznych pasiek. Prowadzi to do nieodwracalnej degradacji lokalnych populacji pszczoł i całkowicie niweczy wieloletni dorobek polskich hodowców.

(Opracowanie naukowe na temat: Positive and Negative Impacts of Non-Native Bee Species around the World)”

POSTULATY LEGISLACYJNE, SYSTEM KONTROLI I ROZSZERZENIE SANKCJI

W celu skutecznego zatrzymania niszczycielskiego procederu, wnosimy o wdrożenie następujących mechanizmów prawno-administracyjnych:

1. Wpisanie linii *Buckfast* oraz innych obcych hybryd do rejestru Inwazyjnych Gatunków Obcych (IGO): Postulujemy uznanie sztucznych hybryd oraz ras obcych wykazujących domieszki genetyczne ras afrykańskich za inwazyjne gatunki obce zagrażające rodzimej bioróżnorodności. Wprowadzenie tego zapisu umożliwi ich bezwzględne zwalczanie i eliminowanie z urzędu w celu ochrony rodzimego ekosystemu

(Opracowanie naukowe na temat: Ban imports of foreign bees to save Maltese subspecies, researchers say.)

2. Upoważnienia do obligatoryjnych kontroli terenowych: Wprowadzenie jednoznacznych przepisów uprawniających i zobowiązujących Inspekcję Weterynaryjną (PIW) oraz inspektorów Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt (KCHZ) do przeprowadzania kontroli w pasiekach i punktach obrotu Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o Organizacji Hodowli i (...) Służby te muszą posiadać uprawnienia do:
 - o Kontroli dokumentacji pochodzenia matek pszczelich i materiału biologicznego.

- Pobierania prób do badań genetycznych w celu weryfikacji czystości rasowej i identyfikacji niedozwolonych domieszek.
 - Wydawania nakazów administracyjnych likwidacji, wymiany matek lub utylizacji rodzin pszczelich niespełniających wymogów ustawowych.
3. Wprowadzenie dotkliwych i odstrasżających sankcji finansowych: Dotychczasowe sankcje są nieadekwatne do zysków z nielegalnego procederu. Postulujemy wprowadzenie kar administracyjnych wzorowanych na najwyższych stawkach w rolnictwie:
- Za wprowadzanie do obrotu handlowego lub bezprawną dystrybucję matek pszczelich i materiału biologicznego linii oraz podgatunków niedopuszczonych do chowu w Polsce – administracyjna kara pieniężna od 50 000 zł do 100 000 zł.
 - Za prowadzenie nielegalnej reprodukcji komercyjnej (poza zatwierdzonymi programami hodowlanymi) obcych podgatunków i hybryd – kara pieniężna do 150 000 zł wraz z obligatoryjnym przypadkiem i utylizacją materiału biologicznego na koszt sprawcy.
 - Za bezprawne posługiwanie się zastrzeżonymi nazwami linii hodowlanych – wprowadzenie pełnej odpowiedzialności karnej i odszkodowawczej za naruszenie własności intelektualnej.

(Propozycja kar odpowiada współczesnym realiom zaostrzania kar w rolnictwie np. za łamanie bioasekuracji lub nielegalny obrót lekami weterynaryjnymi i są zgodne z aktualnie proponowanymi karami, które mają charakter realnie odstrasżający.)

4. Ochrona konserwatorska Pszczoły Środkowoeuropejskiej: Objęcie szczególnym statusem prawnym i pełną ochroną konserwatorską pszczoły rasy środkowoeuropejskiej (*Apis mellifera mellifera*), jako gatunku rodzimego zagrożonego wyginięciem

(Podobne działania podjęto w Irlandii: New law has been proposed to save the Native Irish Honey Bee)

Obecny paraliż decyzyjny i brak mechanizmów penalizacji pogłębia chaos w polskiej hodowli i naraża krajowe rolnictwo na potężne straty. Jako strona społeczna, ściśle współpracująca w ramach Zespołu przy MRiRW, deklarujemy pełną gotowość do natychmiastowego udziału w pracach legislacyjnych nad nowym kształtem przepisów.

Z poważaniem,

PRZEWODNICZĄCY
Zespołu ds. Pszczelarstwa
przy MINISTRZE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Waldemar Kudła

(występujący w imieniu Zespołu oraz Reprezentantów Ogólnokrajowych Organizacji Pszczelarskich)

Współpodpisujący (podpis elektroniczny):

1. Prezydent Polskiego Związku Pszczelarskiego
2. Prezes Stowarzyszenia Hodowców Matek Pszczelich
3. Prezes Stowarzyszenia Pszczelarzy Zawodowych
4. Prezes Stowarzyszenia Pszczelarzy Polskich POLANKA
5. Prezes Śląskiego Związku Pszczelarzy